

ראשי הסיעות הקואליציוניות יושבים ליד שולחן הממשלה, התופס את מרכז האולם. לפי הגיונו של באר, חולקה כל השורה הראשונה לסיעות שיש להן לפחות ארבעה ח"כים. לרק"ה, בת שלושת הח"כים, ניתן מקום אחד בשורה השנייה. לסיעתנו, למר כז החופשי, למק"י ולפא"י ניתנו מקומות רק בשתי השורות האחרונות.

למה? ככה!

הצדק מחייב להכיר בעובדה שיש הכנסת מורכבת מסייעות, וכי לי כל סיעה יש זכות למקום בשורה הראשונה, כדי שתוכל לעקוב בקלות אחרי מהלך הדיונים ואחרי עבודת הבית.

כי קבע כי הדיר סנה, הנציג היחיד של מק"י, שחה לח"כ 26 של גח"ל, שמק"י מי קבע כי הדיר סנה, הנציג היחיד של גח"ל, היושב בשורה הראשונה? מי אומר שראשון נבחר העולם הזה או המרכז החופשי צריך לשבת בשורה השלישית, בעוד ש-33 הנבחרים הראשונים של המערך יישבו ליד שולחן הממשלה ובשתי השורות הראשונות שאחריו?

אין כאן שום עיקרון. הופך עיי קרון סבור — סדרהישיבה לפי סדרהגודל — ולא כא במקומו שום עיקרון אובייקטיבי אחר, אלא רק רצונם השרירותי לגמרי של עסקנים קשישים כמו באר, קרגמן וברעם.

★ ★ ★

מדובר לא רק בסיעות קטנות, אלא גם בסיעות האופוזיציה — כי "מהפכה" זו של באר באה במיקרה בדיוק בשעה ש כל סיעות האופוזיציה הן סיעות קטנות. נוצר, לפי תוכנית באר, מצב שכל ה אופוזיציה תיעלם ב"שטח מת", ואילו ב מרכז הכנסת יישבו, זה מול זה, שתי סיעות הקואליציה הגדולות ביותר. כל זה בשעה שדוברי כל הסיעות משלמות מס שפתיים לצורך לקיים את הקיטוב בין קו אליציה ואופוזיציה בעבודת הכנסת גם בימי הליכוד הלאומי.

סדרהישיבה החדש בא להדי גים כי אין אופוזיציה ככנסת, וכי הכנסת מורכבת אך ורק משני חלקי הליכוד הלאומי.

★ ★ ★

ברגע שנודע לנו על הקנוניה, הרצון איגרת דחופה ליו"ר החדש, ראובן ברקת. ברקת משתדל בכנות לקיים שלום בית בכנסת. לכן כינס ישיבה בלתירשמית של

נוסח מכתב המחאה המשותף של כל סיעות האופוזיציה ליושב-ראש הכנסת

ירושלים, 24.12.69

לכבוד

ח"כ ראובן ברקת, יו"ר הכנסת כבוד היושב ראש,

הסיעות החתומות מטה רואות בחלוקה המחודשת של המושבים באולם הכנסת מעשה שרירותי, בלתי צודק ובלתי דמוקרטי, הנוגד את הנהוג הקבוע בכנסת זה עשרים שנה ועל כן גם את תקנון הכנסת. המגמה הברורה היא לדחוק את רגלי סיעות האופוזיציה למקומות מרוחקים מעיני הציבור, ולהכביד על פעולות האופוזיציה הכבדה שלה.

הסדר הנוכחי, שנבקע בכנסת הראשונה ושהפך לנוהג מוכר, נבקע כדי לתת לסיעות הקטנות את האפשרות למלא תפקידן. כיום מוצע לשנות סדר זה בלי שום סיבה נראית לעין, מלבד הרצון לדחוק את רגלינו.

כיום הרביעי שעבר, בישיבה שכבודו ניהל עם נציגי הסיעות, הוחלט שלא לתקבל החלטה כנדון אלא אחרי התייעצות עם כל הסיעות והתחשבות בדעתן. במקום זה קיימה ועדת המישנה ישיבה עם חלק מן הסיעות בלבד, ובישיבה זו התעלם הד"ר באר לחלוטין מדעת הסיעות הקטנות והכריז שמה שנבקע עוד לפני כן מהווה החלטה סופית.

אנו תובעים בזה מכבוד היו"ר לקיים ברור מחודש בנוכחות כבודו ובהשתתפות כל הסיעות עם ועדת הכנסת, ולהקפוא עד אז את המצב הקיים, תחת להעמיד אותנו בפני עובדות מוגזגזג מרות שאיננו יכולים לקבלן והעלולות לגרום לשיבושים חמורים בעבודת הכנסת.

בברכה,

סיעת אגודת ישראל

סיעת הרשימה הממלכתית

סיעת הרשימה הקומוניסטית החדשה

סיעת העולם הזה — כתיחדש

סיעת המרכז החופשי

סיעת מק"י

עד שתהיה "הידברות" בין ועדת המישנה ונציגי האופוזיציה.

ואכן — באר כינס ישיבה של ועדת המישנה, הזמין אליה אותי ואת נציגי המרכז החופשי ומק"י (אך לא את אגו"י וע"מ). ניתן לנו להרצות את טענותינו

נציגי כל הסיעות, והעמיד כנקודה ראשונה לדיון את הצעת השינוי בישיבה זו. הצגה הד"ר באר את החלטת ועדת המישנה לקביעת המקומות, שהוא עומד בראשה. אחרי כן השמעת את טענות האופוזיציה. נקבע שלא יוכנס שום שינוי,

אומרת שהיא אינה מתכוונת לקחת תיקים בממשלה הזאת — מה הטעם להחזיק בפי"ק ציה שהנה ארטרטו, עוד רגע יסכנעו אר"ת, ישחדו אותם, והם יקחו תיקים אלה ויגאלו את שני השרים האומללים, שכופים עליהם תיקים אלה בעל-כרחם?

סגן שר תחירות

אשר לסגני השרים, אני חושב שכאן נר צר מצב בלתי-בריא. התפקיד של סגן-שר הופך למעין פרס לעסקן מפלגתי. להלכה, סגן-השר הוא אדם שתפקידו לעזור לשר לעמוד בתפקידו. עכשיו נוצרה אופנה שכל מפלגה רוצה, נוסף על מקומו תיה בממשלה, לזכות גם במספר מכסימלי של תפקידי סגני-שרים, כדי לספק עסקנים הרוצים בכבוד.

אני שואל בכל הרצינות: לשם מה יש צורך בסגן שר-תחירות? אני מעריך מאוד את חברי-כנסת יהודה שערי. כשהוא היה סגן שר-תחירות — זה היה מובן, הגיע למפלגה רק שר אחד, השר קול, ולשר האחד הזה היו שני תיקים. השר לא יכול היה להתמסר לשניהם, ולקח לו סגן-שר, שלמעשה היה שר-תחירות. עכשיו, כשיש למפלגת ל"ע בסך-הכל שר-תחירות — —

שלוש כהן: וכשאין תחירות! **אורי אבנרי:** נכון, כשאין תחירות; התחירות אצלנו נמצאת במצב קטסטרופלי; יש ירידה מדאגיה מאד בתחירות ארץ — לשם מה פתאום יש צורך בסגן שר-תחירות? אני חושב ששר תחירות יכול למלא את תפקידו לבדו, ואם אינו יכול — הוא יכול למסור את תפקידו למי שממנה כסגנו.

במשרד החינוך יש מצב אחר: כופים על השר בעל-כוחו, ונגד רצונו, סגן דתי, למעשה יוצרים עכשיו מצב שהוא בלתי בריא מלכתחילה, והדיון: שלמעשה יש שני

זרמים בחינוך. נקרא לילד בשמו. אין חיי גור ממלכתי אחת; יש שני זרמים בחינוך, כמו שהיה לפני קום המדינה. בשטח החינוך מדינת ישראל עדיין לא קמה. ולכן יש שני שר-חינוך, אחד הנושא בתואר "שר", והשני הנושא בתואר "סגן שר". לעומת זה, המשרד שוקק אולי לסגנים יותר מכל משרד אחר — משרד החינוך — דווקא שם אין סגן-שר. לתחירות יש

—

גימלאות לנפגעי פעולות

איבה - בארן ובחול

שר-העבודה, יוסף אלמוגי, הגיש הצעת-חוק שבאה לתקן מכמה בחינות את הגימלאות המשתלמות הנפגעים של פעולות-איבה ב-1969. תרכנו כמובן בהצעה זו, והוטפנו כנ הצעות לשיפורים נוספים:

שלוש כהן: ... באחד מסעיפי החוק נאמר שהוא יחול גם על אזרחי ישראל הנפגע מפעולות-איבה כשהם נמצאים מחוץ לגבולות המדינה. שר-העבודה טבע כאן מטבע לש אכזרית ואקטואלית, שהיום למעשה כל הארץ היא ספר.

אני חושב שאפשר לומר כי היום כל העולם הוא ספר מבחינתנו. אם החוק בא לבט את אזרחי ישראל הנפגעים מפעולות-איבה מחוץ לגבולות המדינה, הרי יש לזכור שיש גם מוסדות ישראלים מחוץ לגבולות המדינה המעסיקים עובדים שאינם ישראלים.

לדוגמה, בלונדון הונחה פצצה במשרדי חברת צ"מ, והיו שם נפגעים, ביניהם פקיד יהודיה אנגליה, אשר נפגעה ואושפזה. היא לא זכתה לשום פיצוי או גימלה. נשאלת השאלה: מה דינם של מועסקים אלה במוסדות ישראלים שונים מחוץ לגבולות המדינה? אני מציע כן מיקרה ספציפי של אותה פקידה שלא קיבלה גימלה או פיצ ברוח הוראת החוק. השאלה היא, אם אין לחשוב גם על החלת החוק על עובדים כאל במוסדות ישראלים, הנפגעים מפעולות איבה.

ונקודה אחרת:

שלוש כהן: מסתובבים בארץ כמה מאות אנשים, שנפגעו בספר בראשית שנת המדינה, שלא היו תושבי ישובי-הספר וגם לא הועסקו בספר, אלא הוזמנו לשם באקראי אנשים אלה אינם מקבלים כל תגמול. אני חושב שהגיעה העת להעניק לאנשים אל תגמולים מתאימים.

יוסף אלמוגי קיבל את ההצעות ברוח טובה, הבטיח לבדוק את האפשרות לבצען.

בארן חופשי ואז סיכם בארן ככ אלה: "מה שהוחלט הוחלט, והוא זו דוגמה של הידברות."

אך היתה לישיבה זו תוצאה אחת. ללה היו את סיעתנו עוד פעם. בתר המקורית של בארן נתנו לנו שני מק שאפשר היה לפחות לראות אותם מ יצוע. בעיקבות הישיבה ישב בארן תוכנית חדשה, עם שינוי אחד: שני קומות שהוקצו לנו קודם לכן הו למרכז החופשי, ולנו נקבעו שני ה מות הרעים בכל הכנסת — שני מק שאי-אפשר לראות אותם מ שום מק ביצוע המבקרים, שהם שטח מו ש

שכר ה"הידברות", נוסח בארן במקומות אלה לא ישב עד כה איש סיעת גח"ל אינה נוכחת לעולם במק באולם, ועל כן ישבו חבריה, שלהם היו כים מקומות אלה, בשורה הקידמית. לפני ארבע שנים הבטחתי שאשב קומי בכל ישיבות הכנסת. אמרו שזה תי-אפשרי מבחינה אנושית, ששום לא יהיוק מעמד. הוכחתי שאפשר.

השבוע, במסיבת עיתונאים, ה מעתי הבטחה אחרת: שלא נ אף פעם אחת, ככל ארבע ש ה הכנסת, בשני המקומות שהו בארן הואיל להקצות לנו.

אב יש מי שצוחק מזה — ייתכח. נשב על הארץ. נשב ביצ ונשתתף משם בדיוני הכנס נשב ליד שולחן הממשלה. נב במקומותינו הקודמים. נשב כסאות מתקפלים. נשב בכל מק — אך לא במקומות שהומצאו ידי בארן.

זוהי הבטחה.

במשך ארבע שנים שיחקנו כל כללי ההגנות הפרלמנטר שימשנו מופת מבחינת התנד תנו הפרלמנטרית, למרות חריס פעולתנו האופוזיציונית.

אם נהגים בנו בשרירות, נוכיח שאנ לשחק גם לפי כללים אחרים — כל שנבקע בעצמנו, אם לא ייקבע הסדר י בה שאנחנו נסכים לו, לא יהיה שקט כנסת השביעית.

אין זה איום, אלא קביעת עובד

אורי אבנרי

סגן שר, לתחבורה יהיה כנראה סגן דווקא במשרדי הבטחון והחוק, שני הן קידים המרכזיים במדינה, שתי הממל הגולות במדינה, אין סגנים. דחקא עכשיו, כשאנו עומדים במצב משבר על ארצות-הברית, כשהממשלה סמכה על שר-החוק שלה והזעיקה השגריר יצחק רבין מאמריקה כעור כנ — החוסר הזה בסגנים לשר-החוק ב